

La Espero

SVENSKA ESPERANTO-TIDNINGEN

EL LA ENHAVO

Aktualaj informoj	58
La Universala Kongreso en Londono	59
Irlando — la skandinava grupvojaĝo	62
Komputeroj direktas la fervojojn	63
La vulturo kaj kapreolo	65
Aktiva klubo	66

Abono 15 sv. kr.

Poŝtĝiro: SEF 20 12

5

1971

59-a jaro

LA REDAKTORO:

La raportoj pri la 56-a Universala Kongreso en Londono kaj la skandinava grupvojaĝo okupas grandan parton de tiu ĉi numero. Ĉar ni deziras prezenti ankaŭ iom da distra legajo ni ne trovis lokon por kelkaj raportoj pri someraj aranĝoj esperantistaj. Ili sekvos en la venonta numero.

Ni estas en la komenco de la nova studsezono kaj en pluraj lokoj la kursoj espereble jam komenciĝis. Ĉu en via loko? Ankaŭ ne estas tro malfrue. Faru vian plejeblon por aligi al nia movado iujn novajn anojn! En la antaŭa numero aperis granda anonco de la Eldona Societo pri konvena kursliteraturo.

Ni atentigas vin ke en tiu ĉi numero aperas kelkaj gravaj informoj de SEF. Al ili apartenas kompreneble la alvoko ĉi apude pri financa subteno al UEA kaj pri agado ĉe la skoltoj. En alia paĝo vi trovas alvokon pri nova sunkurso en Riva del Sole. Vi devas nun anonci vin, se vi havas intereson. Tiu kurso okazos nur se sufiĉe multaj sin anoncos antaŭ la fino de tiu ĉi jaro.

Venontjare la Universala Kongreso okazos en Portland en nordokcidenta Usono. Certe tre interesa UK en tre interesa lando. Sed multaj eŭropanoj verŝajne hezitas pro la longa, multekosta vojaĝo. Se vi ne volas veturi al Portland vi povos elekti inter pluraj interesaj aranĝoj en Eŭropo. La plej grava eble estos la Esperanto-semajno en Frostavallen en suda Svedujo. Ĉefpreleganto tie estos la prezidanto de UEA. Vidu paĝon 63.

Kiel vi eble memoras, la jarkongreso de SEF en Stokholmo diskutis proponon el Jugoslavio pri esperantokursoj komunaj por svedoj kaj jugoslavaj gastlaboristoj. Pro diversaj kaŭzoj tiaj kursoj verŝajne estas malfacile aranĝeblaj. Sed la propono vekas alian interesan demandon: kiel rilatas la esperantomovado kaj la esperantistoj al la problemoj pri la gastlaboristoj en Svedujo? Ke tiu problemoj estas grava montris kelkaj televidaj programoj antaŭ nelonge. La gastlaboristoj kaj iliaj familioj — jugoslavoj, finnoj k. a. — vivas tute izolate en la sveda socio. Ĉu ankaŭ la esperantistoj akceptas la ĝenerale negativan sintenon de la sveda loĝantaro aŭ ĉu eblas por ni ion fari por rompi la barojn? Tiu demando certe estas pripensinda.

A. Blomberg

SEPT.-OKT. 1971

Numero 5. 59-a jaro

100x100=10.000

Nyigen hōjde holländska postverket portot synnerligen kraftigt. Man beräknade, att merkostnaden för UEA skulle bli ca 10.000 gulden per år. För att undvika höjning av de ordinarie UEA-avgifterna, vilka fortfarande är oförändrade, beslöt man vädja till medlemmarna, att de som hade möjlighet härtill skulle utöver den vanliga avgiften till UEA i tre år betala 100 gulden (f. n. 150 sv. kr.) årligen. Man räknade med att 100 medlemmar skulle hörsamma detta, och så föddes "kampanj 100 x 100". Ännu har dock antalet 100 icke uppnåtts. Nu får Sverige träda in och räcka UEA en hjälpare hand. Ni som har möjlighet: Avstå extra 100 gulden i tre år fr. o. m. 1971. Sänd själv beloppet till UEA eller betala in det till **postgirokonton 14 74 29-5** (Svenska Esperanto-Förbundet, specialkonto, Malmö), så skall vi girera det vidare till Rotterdam. Meddela på talongen. Enskilda medlemmar men även föreningar eller grupper inom dessa är välkomna.

UEA tackar på förhand för hjälpen. **SEF**

NU MÅSTE DET BLI AV

Direkta medlemmar av UEA bör vi alla vara, dels för att stödja vår världsorganisation och dels för att själva få den värdefulla årsboken (två gånger per år) och den innehållsrika tidningen "Esperanto" (varje månad).

Se annons på annan plats.

Gör nu äntligen slag i saken.

En intresserad medlem skall ej behöva fler påstötningar. Medl. av minst kategori MA (eller hellre MS) kan Ni bli. **SEF**

Intressera scouterna

Nu börjar vinterns kursarbete, och självfallet skall var och en göra sitt bästa för att få till stånd nybörjarkurs på sin ort.

Glöm inte att det nu finns en nybörjarsbok, särskilt tillrättalagd för scouter. Den heter "jamborea lingvo" och kostar endast kr. 5:— (inkl. moms och porto. Med nyckel kr. 5:25). Beställning sker enklast genom att inbetala summan till postgirokonton 578-5 (Esperantoförlaget, Fack, 200 42, Malmö 7). Nyckel å 25 öre bör bifogas, varvid priset blir kr. 5:25.

Esperantisterna på alla orter bör nu ta kontakt med scoutorganisationerna. Vid kurs för scouter bör denna bok jämte annan lämplig lärobok eller ordbok användas.

Intresset för Esperanto bland scouter växer alltmer. Baden Powell har som bekant understrukt dess värde, och England har redan använt Esperanto vid internationella scoutläger.

OBS!

De första lektionerna i **scoutboken** "Jamborea Lingvo" finns på en **grammofonskiva**. För att uttala skall bli rätt, bör denna skiva anskaffas av enskilda eller grupper, som saknar lärare. Uppgifter rörande grammofonskivan: 17 cm, 33 v/min., 15 minuter. Pris kr. 5:50 (inkl. moms och porto). Beställes genom **förskottslikvid** till Esperantoförlaget, Fack, 200 42 Malmö 7, postgirokonton 578-5. **Obs.** Minst två veckors leveranstid.

SCOUTBOKEN

JAMBOREA LINGVO

är en lämplig och intressant bok för alla scouter, som vill lära Esperanto. Användes alltid tillsammans med annan lämplig lärobok eller ordbok.

B I L L I G

Scoutboken kostar endast kr. 5:— (inkl. moms och porto) (jämte nyckel kr. 5:25) och beställes genom förskottslikvid till postgiro 578-5.

ESPERANTOFÖRLAGET

Fack, 200 42 Malmö 7

VÄRLDSKONGRESS I JÄTTESTAD

Podiet vid den officiella invigningsceremonin.

Skrivaren av dessa rader är nu på god väg att bli en etablerad habitué på esperantokongresser. Tredje gången i rak årsföljd: Helsingfors 1969, Wien 1970 och nu London 1971. Tidigare har yttre förhållanden lagt hinder i vägen, så att det blivit långa hopp emellan: Stockholm (i en hopplost avlägsen ungdom) år 1934, Malmö 1948, Paris 1950, Köpenhamn 1956. Läger man så till Oslo 1952 (som aldrig blev av utan uppsköts till 1965, då nordiska esperantister möttes i blygsammare skala), så kommer vi upp i åtta internationella kongresser.

Och förvisso är det en stor upplevelse att besöka en världs-esperantokongress, som är en vecka av intensiv samvaro med tusentals människor från alla hörn av världen, sammanförda av detta gemensamma, i verklig mening internationella språk, vilket ju är så mycket lättare att tillägna sig, och som ställer alla på jämställd fot med varandra.

Nu var det alltså London, denna jätte bland städer, Storbritanniens och en gång det brittiska imperiets huvudstad. 2.100 esperantotalande från 40 länder i Europa, Asien, Afrika, Amerika och Australien samlades till universitetskvarteren vid Gower Street i Londons centrala del lördagen den 31 juli för att på kvällen bekanta sig med varandra under den s. k. "interkona vespero". Många gamla vänner träffades igen med glada igenkännande rop, andra åter kongressade för första gången och fick emot sig en våg av denna upplyftande känsla av aldrig förr upplevd gemenskap över nations- och språkgränser.

Strax efter kl. 10 söndag förmiddag den 1 augusti invigdes kongressen på traditionsenligt sätt i den storslagna Royal Festival Hall med musik, mångfald av hälsningsanföranden, högtidstal av UEA:s president Ivo Lapenna och unisont avsjungande av esperantohymnen "La Espero" (vilket dock denna gång inte lyckades så bra på grund av den stora församlingens alltför släpiga takt, som likt svenska psalmsjungande kyrkobesökarens kom på efterkälken med ackompanjemanget). Ett flertal diplomatiska representanter i den brittiska huvudstaden hedrade ceremonin med sin närvaro och framträdde med små hälsningstal. Framst bland dem märktes den japanske Londonambassadören Morio Yukuwa, som i egen hög person hälsade kongressen på klingande japanska, omedelbart flott och elegant tolkad till det internationella språket av en kongressande landsman. Kongressens höge beskyddare, Londons Lord Mayor sir Peter Studd, kunde tyvärr på grund av en viktig resa å ämbetets vägnar inte personligen närvara vid öppningsceremonin men hade sänt en ytterst vänlig och positivt inställd välkomstkrevelse, som upplästes för de församlade.

Samma kväll begicks — också enligt gammal kongresstradition — en kulturfest till världandets ära. Denna brittiska afton gick i hög grad i Skottlands och Wales' tecken med framträdanden av skotsk säckpipa och skotska folkdansare samt av den 35 man starka, snyggt rödrockade och underbart väljsungande walesiska manskören i London. Men även det mera specifikt engelska fick sin

andel i programmet i form av solosång, violinmusik, Shakespeare-tolkning i esperantoversion, varjämte gjordes bejublade framträdanden av esperantopoeterna Reto Rossetti och William Auld. Fast om sanningen skall fram, så har också de skotskt påbrå.

Tidigare på söndagseftermiddagen demonstrerade östpakistaniska englandsflyktingar i 10.000-tal för Bangla Desh så intensivt och högljutt på Trafalgar Square, att det hördes ända in i kyrkan St. Martin's in the Fields, vilken just då var fullsatt av en menighet, som höll protestantisk esperanto-gudstjänst. Katolikerna på kongressen hade samtidigt sin egen mässa i en annan kyrka inte långt därifrån, medan islambekännare fick vänta till fredagseftermiddagen med sin andakt i Londonmoskén.

Den intensiva arbetsveckan inleddes på måndagen med UEA:s första plenarmöte samt senare ett debattmöte, som behandlade huvudorganisationens neutralitet med hänsyn till politik, religion och liknande ting. Vidare invigdes det internationella sommaruniversitetet — en serie populärvetenskapliga föreläsningar — under sin ledare, prof. C. L. Elvin. Denna första arbetsdag slöt dock i en nöjesvirvel, innefattande officiell bankett och likaledes officiell bal på Lyceum vid Strand. Den stilfulla lokalen var trolskt inramad av en skymningsbelysning, som kom gästerna vid varje enskilt bord att känna sig som ett litet intimt sällskap för sig. Och dansen trädde förstas till in på småtimmarna, stundtals interfolierad av uppslupna sketcher och annan underhållning.

Men — arbete var det ju! Internationella sommaruniversitetets 10 föreläsare från England, Nya Zeeland, Norge, USA, Korea, Bulgarien, Sovjetunionen, Tyskland och Frankrike hade lika många ämnen med följande rubriker i tur och ordning: "Marxistisk uppfattning av staten och lagstiftningen", "Två aspekter på inläring", "Om tillblivelsen av sannoliketskalkylering", "Kung Lear och Shakespeares universalitet", "Om koreansk sidjo-litteratur — traditionell folkdikt", "Ändamål och betydelse av nutida jordregistrering", "Språkproblemen i en multinationell stat som Sovjet", "Magnetiska stjärnor — avgörande objekt för den ställbara utvecklingens teori", "Vad innebär det att ändra sitt uttal?" samt slutligen "Alfabetsfrågor".

Något av intresse borde sålunda ha funnits för var och en.

Hela kongressveckan innehöll anars ett otal större eller mindre sammankomster (enligt samstämmiga uttalanden dock alltid välbesökta). De var av skiftande fackinriktad karaktär och behandlade snart sagt allt möjligt mellan himmel och jord — från spiritism till världsturistväsen, för att välja ut ett par ganska diametrala exempel.

En av dagarna, onsdagen, var ägnad åt UEA:s andra allmänna möte, till vilket inbjudits även några utomstående organisationer, nämligen British Council, Alliance Française, det tyska Goethe-institutet, ryska och kinesiska språkvetenskapliga institutioner samt Unesco-sekretariatet. Tyvärr hade ej samtliga inbjudna hörsammats kallelserna, men sammanträdet blev ändå betydelsefullt och givande. Det var det enda under hela kongressen, där man tog i anspråk ytterligare ett "arbetsspråk" vid sidan av esperanto, nämligen engelska. Detta förfarande gav en klar bild av, hur mycket mera tidsödande och besvärlig en internationell kongress är, när allt som yttras måste tolkas till ett annat språk. (Och ändå var det här fråga om endast en tolkning, låt vara ej simultantolkning men i alla fall.) Mötet behandlade i en uppmärksam debatt problemet med språklig kommunikation i dagens värld, och ett vänskapligt ehuru animerat meningsutbyte utspann sig mellan Mr. Mathew Macmillan från British Council och UEA:s professor Ivo Lapenna. Där redogjorde den senare på ett träffande sätt för olika sidor av den alltmer tillkrånglade situationen på de mellanfolkliga relationernas område och tänkbara förslag för dess avhjälpande. Lika förenklande effekt som decimalsystemets införande haft på sitt vidsträckt fält, påpekade prof. Lapenna, borde det internationella språket utan minsta tvivel kunna få på sitt inte mindre vittom-

famnande område, om ansvariga instanser ville allvarligt överväga att ge det en chans.

Två kvällar gick man på teater, där den från tidigare framträdanden välkända bulgariska esperanto-teatertruppen från nationalteatern i Sofia framförde ett i mångas ögon måhända något vågat stycke, betitlat "Mandagore". Det är en komedi, skriven av Nicolo Macchiavelli, känd politiker och författare för renässans-tidens Italien. På skådespelarnas bravur och inlevelse fanns intet att anmärka; pjäsen regisserades av professor Krastju Mirski, som sannerligen jämte sina många aktörer var väl värd all den hörbara uppskattning, som den fulltaliga publiken hällde kvällarna gav dem.

Utflyktsdagen (torsdag) inleddes med ett vattenfallsliknande plask, väl hörbart genom det stängda hotellfönstret i den tidiga morgontimmen, och dystra utsikter hopade sig alltså. Nåja, fem olika färdriktningar och reseplan hade funnits att välja på, men vi jämte ca 125 andra kongressdeltagare hade valt att fara till Oxford med dess universitetsliv samt Blenheim Palace, Winston Churchills födelse- och släkthem. När man säger "hem", så låter det f.ö. nästan otillständigt anspråklöst, ty knappast en kungaborg kan vara magnifikare. Och under vårt besökande av palatsets många konstrikedomar,

passade Sir Winston (förmodar vi) på att salutera oss på ett effektivt sätt från sin himmel med ett par dundrande åskknallar. Men detta förhöjde faktiskt stämningen av gången krigisk historia, varav detta pampiga slott var fyllt. Man får nog finna sig i det engelska vädrets berömda ombytthet, och solen sken ju dessbättre riktigt gemytligt emellanåt. Vi hade dessutom turen att befinna oss under tak varje gång, när det skvalade som bäst, och slapp på så sätt ifrån det våta äventyret fullkomligt torrskodda hela dagen, som trots allt varit särdeles lyckad och givande.

Alla övriga dagar företogs vidare rundturer åt olika håll inom London, där man fick ta sig en titt på stadens alla berömda sevärdheter.

Om söndagskvällens underhållning varit exklusivt brittiskt till sitt innehåll, så var fredagskvällens desto mer internationellt inriktad. Ej mindre än 32 sångnummer av 12 professionella eller halvamatöriska esperanto-artister utfördes, och utrymmet tillåter naturligtvis inte att räkna upp dem. Låt oss bara nämna en enda: den ypperlige polske varietésångaren Andrej Tomecki, som gjorde stor lycka, fastän han låt vänta på sig till allra sist, eftersom ett radioföretag från Amerika råkade vara där samtidigt för att göra en intervju och inspelningar med honom. Den första delen av programmet gick i

HÖG TID

för

OBS!
ALLA bör vara med i UEA.
Gör Er inbetalning NU!

UEA-AVGIFTER

Låt oss undvika påminnelser. Avgifterna för 1972:

MA — medlem med årsbok och tidn. "Esperanto"	kr 43:—
MJ — medlem med årsbok	kr 21:50
MA-K — Ungdomsmedlem (22—25 år) med årsbok, "Esperanto" och ungdomstidn. "Kontakto" (vid inbetalning meddela ålder samt att "Kontakto" önskas)	kr 43:—
MS — samma som MA, understödjande medlem	kr 64:25
J-MJ — ungdomsmedlem under 22 år med årsbok	kr 10:75
J-MA — d:o med årsbok, tidn. "Esperanto" och ung- domstidn. "Kontakto"	kr 32:25
DM — "Dumviva membro", betalar 20 MA-avgifter och är sedan ständig UEA-medlem	kr 860:—

Avgifterna insättes å postgirokonto 14 74 29-5 (Svenska Esperanto-Förbundet, Specialkonto, Malmö). Angiv å talongen vad inbetalningen avser.

Sverige bör fortfarande ha *fler MS-medlemmar*. Undersök möjligheten kunna ansluta Er till UEA som MS-medlem. Det finns fler som kan bli Dumvivaj Membroj.

Ingen bör vara utan information (årsbok och tidning) från världsorganisationen. Anslut Er som direkta medlemmar i UEA. Men sänd helst Er inbetalning *nu*. Då besparar Ni oss mycket arbete.

Svenska Esperanto-Förbundet

F. riksdagsmannen Einar Dahl, Uddevalla, med dotter Marianne bland publiken.

mera seriöst klassisk, den andra åter i modernt lättare stil.

Sir Peter Studd, Lord Mayor i London, hade en av dagarna inbjudit ett utvalt antal kongressdeltagare till en högtidlig mottagning på Guild Hall, där han framträdde iförd sin glansfulla ämbetsskrud.

När så prof. Lapenna på lördagsförmiddagen den 7 augusti förklarade det veckolånga världsmötet avslutat, kunde han blicka tillbaka på några särskilt för den ansvariga förbundsledningen mycket arbetsfyllda dagar. En vid avslutningsceremonin uppläst resolution antogs enhälligt och refereras på annan plats. Prisutdelning skedde till tävlande unga författare av prosa- och poesiopus samt till dito retoriska begåvningar. Esperantohymnen avsjöngs nu taktfastare än någonsin — man ville i detta gärna se en symbolik pekande mot snabbare frammarsch för den gemensamma saken. Till sist framfördes av ett par representanter från fjärran belägna Portland i Oregon, USA, inbjudan att delta i den 57:e världsesperantokongressen, som äger rum där nästa år.

Slutligen vill man gärna — fastän det inte hör till kongressprogrammet — omnämna londonbornas av många resenärer redan omvittnade vänlighet och hjälpsamhet mot alla dessa främlingar, som kommit tillstådes från så skilda håll. På gator och i bussar, på näringsställen — ja, överallt i denna jättestad frågades, om man behövde hjälp, när man företedde tecken på att vara i bryderi av något slag.

Karl Gustafsson

(som av TBV SÖDERHAMN erhållit ett stipendium för beivrande av denna Londonkongress)

SOLKURS I RIVA DEL SOLE?

Ännu har ej tillräckligt många anmält sitt intresse att vilja följa med till Riva del Sole i Italien (i maj 1972). Vi planerar som bekant en ny solkurs, men senast i december i år måste tillräckligt antal ha meddelat sitt intresse att vilja följa med. Upplysningar och anmälningsblankett sändes sedan. En "solkurs" omfattar — liksom år 1970 — vila, bad, utfärder, konversationskurs etc.

Skriv snarast till Jan Strönne, Amiralsgatan 36, 211 55 Malmö.

SEF

RIVA DEL SOLE

är som bekant Resos semesterby i Italien, belägen ute vid Medelhavet på lämpligt "turistavstånd" från Florens, Elba, Pisa och andra sevärda platser. En livaktig Esperanto-förening finns i den närbelägna staden Grosseto, och som framgick av referaten 1970 gjorde den föreningen den första solkursen 1970 till en verkligt minnesrik upplevelse.

Resolution

antagen vid 56:e Internationella Esperantokongressen

i London 31 juli—7 augusti 1971

2.100 representanter från 40 länder

1. **Noterar** med tillfredsställelse det stora intresse som allmänheten såväl i som utanför värdlandet visat kongressen;
2. **Uttrycker** sitt tack till British Council, Goethe-Institutet m. fl. institutioner för visat intresse och bidrag till en estraddebatt om kongressens huvudtema "Språkproblemet betydelse för internationella förbindelser i dagens samhälle";
3. **Konstaterar** att föredragna rapporter och debattinlägg framhäver det språkliga kommuniceringsproblemet utomordentliga betydelse vid internationella förbindelser av alla slag, att detta problem kräver en snabb lösning och att det neutrala internationella språket erbjuder den mest rationella lösningen framför sinsemellan konkurrerande nationella språk.
4. **Uppdrager** åt styrelsen för UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO att vidarebefordra denna resolution till Förenta Nationerna samt till UNESCO m. fl. internationella institutioner.

IRLANDO

O'Connell Street, Dublin.

La tri skandinaviaj Esperanto-asocioj aranĝis komunan vojaĝon al la universala kongreso en Londono. La vojaĝo daŭris 2 semajnojn kaj la 5 unuajn tagojn la partoprenantoj pasigis en Irlando. La ceterajn ni ĉeestis la kongreson en Londono. La gvidantoj de la vojaĝaj aranĝoj estis gesinjoroj Bodil kaj Gustav Kühlmann el Bronshoj, Danlando.

Ankaŭ lastjare mi partoprenis la skandinavian kongresvojaĝon, kies gvidantoj estis gesinjoroj Kühlmann kaj mi bone memoras la altan kvaliton de ĉiuj aranĝoj. Ili vere posedas la kapablon elekti altrangajn hotelojn kaj bonajn komunikaĵojn. Lerte kaj elegante ili aranĝas eĉ vere komplikitajn situaciojn. Krome ilia pacienco estas preskaŭ senlima kaj ilia bona humoro influas ĉiujn vojaĝantojn. Do, vi bone komprenas, kial harmonia kaj gaja atmosfero regas dum la vojaĝoj!

Posttagmeze dimanĉe la 25-an de julio kolektiĝis 10 gesvedoj kaj 3 gedanoj en la flughaveno Kastrup. Dum la kongresa semajno en Londono aliĝis ankoraŭ du gesvedoj al nia grupo. Gesinjoroj Kühlmann renkontis nin en la flughaveno kaj post necesaj formalajoj ni ekhavis niajn sidlokojn en la irlanda flugmaŝino. Tiam sinjorino Kühlmann ĝustatempe pruntis la laŭtparolilon de la flugmaŝino kaj en Esperanto bonvenigis nin. Certe niaj kunvojaĝantoj en la granda aeroplano iom miris pri la lingvo kaj estiĝis scivolemaj. Post preskaŭ duhora trankvila flugado la maŝino surteriĝis en la flughaveno de Dublino, kie akceptis la grupon la helpema kaj sindona esperantisto Pat O'Reilly el Dublino. Li havigis al ni taksojn por la veturo al Dun Loaghaire 7 kilometrojn sude de la ĉefurbo. En la vespero la partoprenantoj enloĝiĝis en la hotelo Pierre, de kiu oni havas mirindan elrigardon al la Dublina golfo.

Dun Loaghaire estas antaŭ-urbo de Dublino kaj havas bonajn baneblecojn kaj belegajn cirkaŭaĵojn. Dubli-

no estas facile atingebla per regulaj aŭtobusoj. La urbo havas pitoreskan karakteron kaj estas bona elirpunkto por ekskursoj. En la vesperoj ni ofte promenis laŭ la longa havendigo, de kiu ni ĝuis grandiozajn sunsubirojn. Samtempe ekaperis ĉe la horizonto la granda, lumigita ŝipo de Anglujo kaj post unu horo ĝi englitis en la havenon de Dun Loaghaire.

Lundo la 26-a de julio estis sunbrila tago kaj ni dediĉis la antaŭtagmezon al banado kaj promenadoj. Post la lunĉo venis dungita aŭtobuso kaj la grupo faris rondveturon en Dublino. Ni vizitis la malnovan studentaron Trinity College, kiu estis fondata en la jaro 1591. La biblioteko tie enhavas malnovajn tre valorajn librojn en la irlanda lingvo. Poste ni venis al la parko de Phoenix. Tiu ĝardeno estas la plej granda parko en Eŭropo. La prezidanto de Irlando, de Valera, loĝas en blanka palaco en la regiono. Tra la fenestroj de la aŭtobuso ni vidis multajn bovinojn, kiuj paŝtis sin sur la vastaj herbejoj. Zoologia ĝardeno ankaŭ estas en la parko.

La aŭtobusa kondukisto montris plurajn aliajn vidindaĵojn al ni i. a. la kastelon de Dublino, la Bankon de Irlando kaj Four Courts, antaŭan sidejon de la supera tribunalo. Mirinde estis, ke la domo, kiu entenas la irlandan bankon, ne havas fenestrojn en la muroj, nur en la tegmento. Dub-

Maldekstre: Pat O'Reilly kaj ges. Kühlmann.

lino estas trafluata de la rivero Liffey kaj ekzistas dek pontoj trans la rivero. Unu el la pontoj kaj ankaŭ la plej grava komerca strato havas la nomon de la irlanda politikisto O'Connell. La nomoj de la stratoj estas skribitaj kaj en la angla kaj en la irlanda lingvo. La nombro de la loĝantoj estas 750.000 kaj la urbo havas grandan havenon kaj multajn fabrikojn diversspecajn.

Marde la 27-an de julio nia Dublina amiko O'Reilly renkontis la grupon en Dublino kaj ĉirkaŭpromenis kun ni. La celoj de la promenado estis Christ Church, protestanta preĝejo

de la 11-a jarcento, kaj la preĝejo de S:t Michans. Loka gvidisto rakontis pri la vidindaĵoj kaj O'Reilly tradukis esperanten. Ĉe la lastmenciita preĝejo kelkaj kuraĝaj partoprenantoj malsuprengrimis al kriptoj, kie la gvidisto montris al ni kelkajn kadavrojn, vere bone konservitaj de la tero mem.

Sajnis al mi, ke Dublino havis la karakteron de bruega, urĝa urbo kun multaj homoj kaj multnombra trafiko. Tial la loĝantoj certe ankaŭ sentis la bezonon de la vastaj, flor-riĉaj parkoj kun freŝa aero.

Merkredo la 28-a de julio sekvis kun tuttaga ekskurso al sudorienta parto de Irlando. Tuj mi volas konfesi, ke mi neniam antaŭe vidis tian verdaĵon kaj sendube oni nomas Irlandon "La verda insulo" pro la abunda verdaĵo. La vojoj trairis mirinde belan pejzaĝon kun molaj deklivoj, verdaj valoj, fruktodonaj kampoj kaj ni ĉiuj tre estimis la panoramon laŭ la marbordo. "La argenta marbordo" estas la nomo de tiu parto de Irlando. La aŭtobuso portis nin unue al la montoj de Wicklow kaj poste ni sekvis la marbordon suden al Arklow. De tiu eta urbo ni direktis la vojon norden laŭ la valo de la rivero Avoca. Ĉe brile bela loko, kie du riveroj kunfluas, troviĝas memorŝtono, dediĉita al la irlanda verkisto Thomas Moore. Guste pri tiu valo li verkis poemon kaj tiun poemon oni povas legi sur la ŝtono. Estis tute neeble trovi pli konvenan lokon por nia manĝopaŭzo kaj ni tre ĝuis la belecon de la naturo tie. Reveturante al Dun Loaghaire ni preterpasis la alte situantan lagon Glendalough. En tiu regiono estas trovitaj ruinoj de malnova monaĥejo kaj alta gardturo de la sama epoko. Nia vojaĝprogramo permesis feliĉe paŭzon ankaŭ ĉi-tie por rigardi tiujn vidindaĵojn. Iom laĉaj ni estis ĉe la hejmenveno en la vespero, sed plenaj je novaj impresoj pri la lando, kiun neniu el ni antaŭe bone konis.

La sekvantan tagon la grupo havis eblecon dank' al O'Reilly fari interesan studviziton en la granda bierfabrikejo Guinness kaj la posttagmezon ni ĉiuj pasigis laŭvole. Kelkaj butikumis kaj aliajn allogis la banejo.

Fine venis la lasta vespero de la restado en Irlando kaj tiun la vojaĝkamaradoj nun volis festi iom. Tial ni ĉiuj kune kun nia afabla amiko O'Reilly trovis tipan, irlandan trinkejon. La vizitantoj plejparte estis gejunuloj. Muzikistoj ludis kaj ĉiuj kunkantis la rekantaĵojn de la melodioj. Laŭŝajne la atmosfero estis festa, sed la maltrankvilon de la animoj oni tamen rimarkis, ĉar la plej ŝatata melodio estis vera protestkanto. Eble tio montris la bolantajn sentojn ĉe la popolo sur "La verda insulo."

Gun Gerdman

Unu el la plej bonaj internaciaj fakrevuoj en Esperanto sendube estas **INTERNACIA FERVOJISTO**, la organo de Internacia Fervoja Esperanto-Federacio. Ni permesas al ni ĉerpi el ĝi la jenan artikolon:

JAM HODIAŬ KOMPUTEROJ DIREKTAS LA FERVOJON DE MORGAŬ

Teledirektita lokomotivo

Plej altrangaj eminentuloj kaj fakuloj de la Germana Federacia Fervojo sin informis en transportdirekta centro, troviganta en tielnomata "cibernetika insulo" en Hannover, pri la plej aktuala stato de la aŭtomacio. Ili observis, kiel aŭtomato sur elektra lokomotivo, kiu veturis ie inter Hannover kaj Hamburg per rapideco de 200 km/h., tute memstare transprenis ĉiujn funkciojn, dum la kunveturanta lokomotivestro metis siajn manojn en la sinon. Ĉi tiu lokomotivo plenaŭtomate regulis sian veturadon kaj bremsadon. La necesaj direktkomandoj venis el komputero de la "transportdirekta centro" en Hannover. Neimageblajn eblecojn oni povis antaŭsenti en tiu momento. Ĉar iun tagon centraj komputeroj senpere direktos lokomotivojn kaj trajnojn en vastaj regionoj de la fervoja reto.

Voĉo el la komputero

Tamen la inĝenieroj, kiuj en la provizore limigita regiono de tiu "cibernetika insulo" jam realigis karakterizajn trajtojn de la estonta fervojo, perpleksigis per pliaj surprizoj. Ekzemple la 22 stacioj kaj blokstacioj de la ĉirkaŭ 100 km longa linio Wunstorf (ĉe Hannover) ĝis Bremen jam nun estas "tele-provizataj" el komputeroj de tiu transportdirekta centro. Helpe de la programigado kaj pere de indikoj akiritaj laŭlonge de la linio parte aŭtomate, parte donitaj per tele-tajpilo, la komputero teletajpe donas ordonojn al la lokaj trajnekspedistoj.

Ĉiu trajno veturanta sur la linio, estas konata en la komputero kun ĉiuj necesaj indikoj. Tiamaniere kajojedoranto el iu ajn stacio povas telefone demandi la komputeron, elektante sur sia telefonaparato la numeron de la respektiva trajno, ĉu ĉi tiu trajno venos akurate aŭ ne. La voĉo, kiu klare kaj bone kompreneble lin informas, venas el la elektronika cerbo. La unuopaj vortelemoj tiom rapide estas vokataj el la kolektildisko, ke estiĝas kompletaj vortoj kaj frazoj. Sammaniere manovristoj povas ricevi ordonojn perradiofono rekte el la komputero. Kaj tial ili povas esti integritaj en komputere direktita laborprocedo. Ankaŭ tion la cibernetikistoj de la federacia fervojo impresplene demonstris.

Ĉiu vagono tuj trovebla

La cibernetika insulo cetere ampleksas kromajn multe pli vastajn fakulojn. Ekzemple jam nun oni povas centre regadi la vartrafikon en la regiono de Hannover pere de du komputeroj. La trajnoj, alproksimiĝantaj al la granda manovra stacio Seelze apud Hannover, antaŭe estas anoncitaj. La indikoj por tiaj vagonoj, kiuj estas transdonataj al la fervojo en la regiono mem de Hannover jam en la respektiva varoficejo estas fiksatataj helpe de la frajnt-registrilo. Aliaj indikoj, kiuj aldone necesas por la manovra tekniko, estas aŭtomate elvokataj el centra vagonregistrejo. Per tio la komputero de la manovra stacio starigas la planojn por la ordigmento, povas konstati la vojon de ĉiu unuopa vagono kaj tuj eltrovas mismanovron, donas ordonojn por la trajnformado kaj kuplado kaj presas trajnlistojn.

Krome la stacia funkciekontrolejo ĉiunomente havas la eblecon, havigi al si helpe de la komputero tujan superrigardon pri la funkcia situacio kaj tiel optimume povas fari siajn decidojn. Ekzemple oni povas presi la tielnomatan "trakspegulon" — tio estas la laŭnombra okupstato de la unuopaj klasifiktrako per varvagonoj — aŭ eĉ povas vidigi ĝin sur televida ekrano. Kaze ke oni serĉas certan vagonon, sufiĉas demando al la komputero. Post malmultaj sekundoj ĝi precize respondas, kie la serĉata vagono troviĝas. Ankaŭ eblas eltrovi la kvotojn laŭ direktoj kaj celoj de la vagonoj rulantaj en la alproksimiĝantaj vartrajnoj. Tiamaniere oni povas formi rektajn trajnojn, kiuj preferiras manovradstaciojn, kiuj kutime estas uzataj por tiaj komunikigoj. Dua (proces-)komputero direktas en la stacio la ordigmontan lokomotivon per radio, la montajn kaj klasifiktrakajn bremsojn, ĝi akurate komutas la pintrelojn kaj havas plurajn taskojn por la disrangado de la trajnoj alvenintaj.

Kiam por la "fervojo de la estonto" estos estiĝinta el cibernetika insulo tuta cibernetika lando, tiam trajnoj, vagonoj kaj pecaĵsendaĵoj povos atingi siajn celojn komplete direktitaj de komputeroj.

Ekstrakte tradukis el
"DB-pressdienst"
Joachim Giessner

LA JARKUNSIDO DE SEJU

Sveda Esperantista Jünulara Unuigo havis sian jarkunvenon en Stokholmo pentekoste dum la jarkongreso de SEF. La jarraporto de la estraro diras, ke en Svängsta viglas klubo vivo kun partopreno de multaj gejunuloj. En **Gotenburgo** okazis tri kursoj por gejunuloj. En **Stokholmo** la laborgrupo Lingvo 2 i. a. okupiĝis pri kolektado kaj pretigado de materialo por Seminario pri Lingvo kaj Kulturo, organizota aŭtune 1971 en Strasburgo de NEJO/TEJO.

Dum la jarkunveno oni diskutis pri la neŭtraleco de Esperanto kaj ĉu SEJU estu neŭtrala aŭ ne. Oni ankaŭ diskutis pri la revuo Kvinpinto kaj decidis, ke ĝi daŭre aperu.

Estraro: Tomas Jansson, prezidanto; Ingrid Carlsson, Hans Lindén kaj Marianne Andréasson.

FROSTAVALLEN KOMMER IGEN 1972

Som framgått av meddelande i förra numret av La Espero blir det nästa år på nytt en föreläsningssvecka på Frostavallen vid Höör mitt i Skåne.

Tid: 30 juli—6 aug. 1972

Frostavallen är belägen mitt i ett skänskt skogsparti vid en idyllisk liten sjö med badmöjligheter. Ett nytt, modernt hotell i fyra våningar med en ny föreläsningssal har färdigställt 1971. Hotellet är sammanbyggt med hittillsvarande Gästgården, som alltså finns kvar.

Programmet kommer liksom tidigare att bli av hög klass med föreläsningar, diskussioner etc. Men även underhållningsaftnar, utfärder m. m. finns med. Det definitiva programmet är ännu ej färdigställt, men bland föreläsarna återfinns Dr. Ivo Lapenna.

Kostnadsuppgifter och program sändes till alla, som begär upplysningar hos Jan Strömne, Amiralsgatan 36, 211 55 Malmö. Alla intresserade bör snarast göra detta.

Svenska Esperanto-Institutet

ÅRHUS

La internaciaj feraj aŭtunaj Esperanto-kursoj okazos 17.—23. de oktobro en la altlernejo JUNAJ HEJMOJ (tute moderna) en Århus, Danlando. Venu por ĝui belan ferio-semajnon en vere Esperanta rondo kaj en regiono kun aŭtunkoloraj arbaroj apud blua maro. Prospekto senpage havebla ĉe

L. FRIS
Ingemannsvej 9
DK-8230 Åbyhøj, Danlando

RECENZOJ

Werner Bormann, doctor scien-tiarum politicarum, docento por Esperanto en la Universitato de Hamburg:

BONA SANCO,

Stafeto-libro, 246 paĝoj, prezo Krj 28: 25 ĉe Eldona Societo Esperanto, Malmö.

Kiam ordinara esperantisto, kiu sin trovas inter la profundaj vicoj de la "pacaj batalantoj", trastudas verkon de lingvisto-sociologo-sciencisto, li tuj sentas, ke lia propra pozicio antaŭ la multfaceta problemaro de mondlingvo donas ĉefe nur "ranan perspektivon". La koncerna aŭtoro staras kvazaŭ sur altaĵo, havante pli vastan superrigardon, kaj tiu "altaĵo" estas lia scienca eduko, lia altevoluinta scio pri la temo. La dirita sento aperis ankaŭ al la recenzanto, dum li traegis la novaperintan Stafeto-libron "Bona Sanco" (n-ro 70 inter volumoj ĝis nun eldonitaj sub tiu marko), verkitan de d-ro Werner Bormann. La verko konsistas el entute 12 prelegoj faritaj antaŭ diversaj medioj (kongresoj aŭ konferencoj kc. en Fed. Resp. Germanujo aŭ alilande). Ili estas titolitaj: "Eŭropo kaj ĝia lingva problemo", "Esperanto en la lernejoj", "UNESKO — Jaro de Internacia Kunlaboro", "Situacio kaj ŝancoj de Esperanto en la nuna fazo de la evoluo", "Situacio kaj ebloj de la Esperanto-movado", "Sciencaj obstakloj por internacia lingvo", "Internaciaj rilatoj kaj internacia lingvo", "Mondtrafiko kaj mondlingvo", "La scienca pritraktado de Esperanto (Esperanto kaj interlingvistiko)", "80 jarojn Esperanto", "Homaj rajtoj kaj lingva diskriminacio" kaj laste "La oficiala enkonduko de Esperanto". Krom la cititaj prelegrubrikoj estas 3 aldonoj: "Reguloj pri la lingvouzo en Eŭropaj unuigoj", "Diskutoj pri Esperanto en la germana radio" kaj "Eta rezulto de granda provo".

Kvankam — kiel la aŭtoro mem konfesas — pro la karaktero de lia libro, kies ĉapitroj estas nombro da prelegoj verkitaj por diversaj eventoj inter la jaroj 1961—1969, la enhavo iomgrade difuze pritraktas la bonajn ŝancojn de nia lingvo, oni tamen absolute rimarkas la ruĝan fadenon kunligantan la diversajn ĉapitrojn-prelegojn. Tiu fadeno estas firma kredo pri unu sole ebla solvo de la mondlingva problemo, kiu je matura tempo devas venki. Pri la scienca precizeco oni ne rajtas dubi, kaj ĉiu esperantisto, kiu serioze volas esplori la pozicion kaj ŝancojn de Esperanto, estas nepre preta atesti, ke la libro estas vere leginda en ĉiuj tavoloj de nia movado.

En sia prologo Ernesto Sonnenfeldt kredas, "ke prave la du d-roj

Bormann (patro Artur kaj filo Werner, la aŭtoro) ripetas la atentigon, ke interlingvistiko kiel scienco devas okupiĝi pri ĉiuj aspektoj de la internacia lingvo". Se estu al la recenzanto permesite aldoni sian propran modestan rimarkon, li volus tamen almontri, ke unu flanko ŝajnas esti preskaŭ preterlasita de la aŭtoro, nome la rolo de Esperanto kiel faciliga kaj raciiga faktoro en la ĝenerala lingvoinstruado en lernejoj aŭ aliloke, kvankam ĝi apenaŭ povas esti malgrava. Eĉ se oni malsukcesas komprenigi al homoj blindaj por la esenca tasko de konstruita, internacia lingvo (ĉar ili dubas pri ĝiaj kapablo kaj ŝancoj iam ludi tian esencan rolon en la mondo), oni povus kiel komenca paŝo al pli kreskanta kompreno ĉe la publiko pri la valoro de Esperanto tamen montri al ĝia jam spertita kvalito kiel baza lingvo por plua lingvolernado. Fakte ja pruvita per oficialaj eksperimentoj i. a. en Britujo kaj Finnlando, sed bedaŭrinde tro malmulte konata. Ĉu ne estus tasko de sciencistoj kaj pedagogoj en la Esperantomovado instigi la aŭtoritatojn de pli multaj landoj komenci, daŭrigi kaj plivastigi tiajn eksperimentojn kaj poste decidi laŭ la donitaj rezultoj?

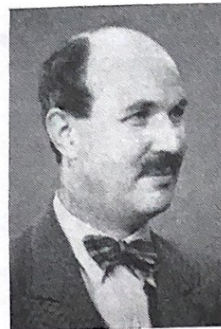
Nepa konkludo de leginto de "Bona Sanco": la lingva kaoso en interpopola kunvivado fariĝis dum la lastaj jardekoj konstante pli kaj pli komplika anstataŭ pli simpla, kiel multaj homoj, eĉ erudiciuloj, imagas al si. Ĉu ne devas tamen iam foriri ĝi la blindiga vualo de antaŭ iliaj okuloj, por ke ili klare vidu ke reale troviĝas nur unu racia — sed radikala — solvo de la kreskanta problemo? Tiu solvo, kies nomo estas Esperanto. La dek du prelegoj plus tri aldonoj de d-ro Werner Bormann certe konvinkas pri tio dubemulojn en kaj ekster la kadro de nia movado esperantista.

Kaj la diligenta Stafeto-eldonisto J. Régulo Perez, La Laguna, Kanariaj Insuloj, estas denove alte dandinda pro ĉiuj valora eldono.

Kogo

LA PLEJ AKTUALA LIBRO de Leander Tell: "Estiĝo de la tero kaj de la homo" prilumas la nebulan vojon ek de la plasmaj ĝis la planedoj.

Niaj konoj pri la formiĝo de l'planedoj el la nebulozo estas tre nebulaj. Tial la tuta mondo streĉe sekvis la lastan esplorvojaĝon de l'amerikaj astronautoj al la luno. Kaj ni retenis nian spiron pro timtremo pri ilia viva reveneblo. Ĉu ili sukcesos surakviĝi-reteriĝi? Ĉu ili sukcesos porti malsupren sian unikan trovaĵon? Jes, ilia vivrisko ne vanis, la kuragegan provon kronis grandioza sukceso: ili kunportis 80 kilogramojn da pramaterio de la luma-luna planedo, kies

Leander Tell.

analizo analoge helpas solvi la misteran problemon de nia tera formiĝo.

Ni gratulas la lertan eldoniston, Prof. D-ron J. Régulo en La Laguna, Tenerife, kiu, en la kadro de Beletraj Kajeroj eldonis nun ĉi gravan popularsciencan verkon ilustritan, ampleksanta 124 paĝojn. Jam pli frue li eldonis verkon de la sama aŭtoro, **Leander Tell**, kiu enkondukis nin en la speleologion (t. e. malkaŝis la misterojn de la grottoj) per "**La bela subtera mondo**".

Komence de lia nuna verko nin orientigas antaŭparolo de norvega fakulo, D-ro C. Støp-Bowitz. Poste ni ĝuas la vive pentran kaj facile digesteblan stilon de Tell, kiu nun vastigas ne nur niajn speleologiajn sciojn, sed ankaŭ tiujn pri geologio kaj arkeologio.

Ni legas multfacetajn teoriojn pri la naskiĝo de la astroj el gasonubo, ja ne nur teoriojn, ĉar sciencaj opinioj ĉiam pli kaj pli faktiĝas per trovo de pramaterioj, kiuj konfirmas la formiĝon de niaj planedoj en la mondspaco antaŭ 4—5 miliardoj da jaroj.

Ni sciiĝas — vorte kaj bilde — kiel "oni" naĝis-rampis en la komenco de l'komencoj. Kiel la prahomo elvenis el la subteraj grottoj. Kiel li rampadis sur kvar piedoj. Kiel leviĝis sur du piedojn. Kaj rektiĝis. Altiĝis — ankaŭ spirite — kaj kapabliĝis per mirindaj gravuraĵoj sur grotaj muroj eternigi, por ni, nuntempoj, sian tiaman vivmanieron.

Por atingi ĉion ĉi — kaj multe pli, multe pli — la 75-jara aŭtoro — kun mirinda fizika kaj psika forto (li ja ofte devis mem rampi subteren, vadi tra akvo, rampvagi tra mallumaj grottoj) konstatas, ke "rampinte en sen-nombrajn grottojn, mi eĉ povas diri, ke ni nuntempe konas multajn prahomojn pli bone ol niajn vivantajn najbarojn. La praulojn ni konas eĉ en iliaj ostoj. Persone mi ofte renkontis ilin..."

Povas daŭri jarojn ĝis kiam fakuloj analizos la lunajn trovaĵojn de l'amerikaj astronautoj. Sed vi jam nun povas ekstudi la gvidlibreton en la pramondon, se vi ekzemple mendos ĝin de Eldona Soc. Esperanto en Malmö je la malalta prezo de 15: — svedaj kronoj kun imposto. **T. M.**

Eĉ sen legi, nur turnante la paĝojn oni ekmiras pri la granda koncentriĝo de valora enhavo, pli ol 50 plenŝtopitaj paĝoj. Gvidas la paradon Waringhien per sia prelego pri la giganta laboro krei vortaron. Unika artikolo. Certe ĝi vekas indan respekton pri la impona tasko kaj donas imagon pri la problemoj kaj malfacilaĵoj, same pri la kvanto de energio necesa.

Pli ol 10-paĝa informado pri Parizo donas amason de klara, interesa scio, sufiĉa materialo por tuta libreto. Tamen agrable flua priskribo sen karaktero de enciklopedia kondensaĵo.

Aperas diversteme Shakespeare, Marx kaj Montessori. Kontribuas Raymond Schwartz. La vicon finas plurpaĝa citaĵo el aperonta, aktuala verko pri konstrua planado de regionoj kaj urboj.

S. A. J.

**HORIZONTO DE SOVETA LI-
TOVIO.** Dua kajero (1971). So-
cieto de Amikeco, Esperanta
Sekcio, Kostiuŝkos 36, 232000
Vilniuss, Litova SSR.

Volonte oni bonvenigas la duan ka-
jeron de tiu nun verŝajne establita
periodaĵo. Dum la postmilita tempo
ne abundis informoj pri Esperanto el
tiu parto de Eŭropo. Des pli konten-
tigitaj nun montriĝas ke Esperanto bone
progresas en la Balta regiono, evi-
dente pro serioza kaj efika penado.
Speciale atentinda estas la raportado
pri la kursa aktiveco en diversgradaj
lernejoj. Verŝajne konsiderinda pro-
greso, same la ioma uzo de Esperanto
en radio.

La enhavo de tiu-ĉi dua kajero es-
tas entute bonkvalita kaj interesa.
Menciinda inter alie la daŭrigo de
la artikolo "Riĉeco de Esperanto
kompare kun naciaj lingvoj."

S. A. J.

TIBOR SEKELJ:

"TRA LANDO DE INDIANOJ"

Pri esplor-vojaĝo en la
tropikajn arbarojn de
Mato Grosso — regiono
malofte vizitata de
blankuloj.

Prezo kun imposto,
bros. 28: 25, bind. 35: 30.

Fack, 200 42 Malmö 7
Postgiro 578-5

LA VULTURO KAJ KAPREOLO

De Ionel POP

Iun majan matenon mi staradis en la enirejo de valo, kiu etendis sin al la piedoj de montaro Fagaras. Ankaŭ je tiu ĉi okazo miaj malbonaj intencoj rilatis al kapreolo, kiu kutimis paŝti ĉiloke la bongustan herbaron. Kiam komencis taglumigi mi rimarkis kapreolon paŝtantan en la mezo de bela herbejo. Ĝi estis kapreolo belkreska. Mi priatentis longtempe ĝian paŝtadon trankvilan. Ĝi apenaŭ levis, de temp'al tempo, la nazon. Tagiĝis. Subite mi rimarkis en la aĉro grandan birdon kiu faris larĝajn cirklojn, kaj mi tuj rekonis la vulturon. Mi ĝojis vidi tiun ĉi birdon, la plej majestatan ĉe ni, kiu iĝis ankaŭ en nia montaro malofte kaj sekvis kun admiro ĝian egalmezuran ŝvebadon. Post kelkaj rondflugoj, je mia surprizo, mi vidas, ke ĝi duone kunfal-
das la flugilojn, farante ilin kubutformaj, etendas antaŭen siajn vestitajn piedojn, mezuradas per la okuloj kaj rapide falflugas kiel sago rekte al la kapreolo.

Ĉu estas eble? La vulturo kuraĝas ataki ne nur kapridojn, sed eĉ kapreolojn plenkreskajn? Sed ne ekzistis ia ajn dubo. La kapreolo rimarkis la atakon, kaj kiam la rabobirdo estis preskaŭ atinginta ĝin, ĝi fulmrapide leviĝis je siaj malantaŭaj piedoj, atingante preskaŭ staton vertikalan kaj direktis al la vulturo frapon per la du antaŭaj piedoj, kvazaŭ per du marteloj. Samtempe eligis timkrion, lastmomente ŝirmis sin per turniĝo bone konata de ĉasistoj. La vulturo,

subite, kaj per la sama svingo suprenleviĝis, ne plu farante ian ajn cirklon, atakis refoje de alto ĉirkaŭ 25-metra. Sekvas la sama defendo flanke de kapreolo, per la antaŭaj piedoj. Al mi ŝajnis mirinda la precizeco per kiu la kapreolo sciis en momenta tempero altenleviĝi je siaj malantaŭaj piedoj kaj direkti frapojn al la rabobirdo. Se ĝi estus malfruanta eĉ nur iomete, tiu ĉi estus enpŝonta siajn ungegojn kaj atingonta ĝin fortege per sia beko. Sed en la stato vertikala, frapante per la piedoj, la kapreolo ne povis stari longtempe. Do ĝi devis altenleviĝi en la plej lasta momento. Kaj ĝi faris eĉ tiel. La sama sceno ripetiĝis ankoraŭ dufoje, la vulturo ne povis atingi sian rabajon. La kapreolo laŭvide estis morte timigita. Ĝi atendis kun teruro la novan atakon, rigardante al la malamiko, evidente timis ekmoviĝi, kurante ja ne estus povinta sin defendi. La vulturo povus ĝin subpremi, antaŭ alveno en la densan arbaron.

Post la atakoj malsukcesaj la vulturo sidiĝis en la proksimeco sur la supro de fago. En la sama momento la kapreolo forsaltis kaj per dekdek kvin salto malaperis en la densaĵo. Post kelkaj momentoj, la birdo altenflugis, transen de flanko plej alto, verŝajne por kontentigi eĉ je rabajo pli modesta.

El la rumana tradukis

Eugenia Morariu

RICEVITAJ LIBROJ

LA KONSUMKOOPERADA MOVADO EN SVEDUJO,

de John Lundberg, eldonita de KF, Internacia Servo, Box, S-104 65 Stockholm 15. (1971)

BUDHISMA KATEKISMO

Eldonanto: Budhana Ligo Esperantista, Rue des Fagnes 19, B-4131 AWIRS, Belgujo (1971).

GERIATRIO KAJ LA ĜENERALA ZORGO POR GEMULTJARULOJ

de Schreuder kaj Diatlowicki-Tobi. Tradukis Faulhaber. Eldono de F.L.E. (1971?).

KOMUNLINGVA NOMARO DE EUROPAJ BIRDOJ

Nomenklatura Komisiono de la Ornitologia Rondo Esperantlingva. Eldonis: Esperanto Press, Cardiff, Ontario, Kanado (1971).

LA TURMENTEGO DE LA MEMMORTIGINTOJ

de Almerindo Martins de Castro. Tradukis Benedicto Silva. Eldonis Brazila Spiritisma Federacio (1970).

ANTAŬ DUMIL JAROJ

de Francisco Cândido Xavier. Tradukis Porto Carreiro Neto. Eldonis Brazila Spiritisma Federacio (1951).

★

PIPPI LÅNGSTRUMP PÅ ESPERANTO

Astrid Lindgrens barnboksuccé kommer sannolikt inom kort i esperantoutgåva. Direktör Erik Carlén har redan börjat översätta boken sedan utgivningsrätten erhållits av INTER i Göteborg. Det är inte helt klart vad "Pippi Långstrump" skall heta på esperanto, men troligen blir det "Pinjo Longastrumpo".

AKTIVA KLUBO

Dum preskaŭ 40 jaroj Skövde estis verda loketo sur la mapo esperanta. Sajnas ke — same kiel Zamenhof per sia spirito ekipis fortan vivkapablon al sia lingvo — ankaŭ la patro de nia klubo, Emil Falk, herede lasis al ĝi similan econ. Ĝi ĉiam havis ian propran vivon kaj bonŝance posedis fervorajn talentulojn. Tial eĉ en ĝenerale malfavoraj tempoj la klubo bone konservis sian bazan forton kaj evitis minacon de malkresko aŭ vegetado.

Dum la lastaj jaroj tiu "propra vivo" de la klubo forte manifestiĝis. La aktiveco kaj la ĝenerala kvalito de la membraro kreskis ĝis la nuna esperiga kulmino. Al tiu bona progreso kontribuis kompreneble ankaŭ energia kaj celkonscia penado de la ĉefaj aktivuloj. Per senpera varbado ili sukcesis konstante havigi adeptojn por novaj kursoj — ne grandnombre sed des pli grave de bona kvalito. Tiel aliĝis al nia klubo lastatempe areto de kompetentuloj. Por la interna firmigo de la klubo efike servis vico de specialaj aranĝoj, al kiuj certaj klubanoj dediĉis grandan, eĉ ofereman laboron. La kunlaboro en la distrikta kadro estis pli regulece daŭra ol antaŭe kaj rezultis inter alie en komunaj aranĝoj kaj regionaj ekskursoj.

Interesa ekzemplo pri la aktiveco de nia klubo montriĝas en la vendado de literaturo. Eble oni rajtas konsideri tiun statistikon unika por nia lando. La ciferoj de la lastaj jaroj aspektas jene: 1968 — 1 152 kr, 1969 — 764 kr kaj 1970 — 963 kr. Krom la sumo de 1970 la komunuma biblioteko en Skövde aĉetis per la klubo esp.-literaturon sume de 541 kr. Specialan respekton al tiuj ciferoj aldonas la fakto ke la vendoprezoj estis ĉefe netaj. Kompreneble tia rezulto ne aperas senkaŭze kaj per si mem. Ni dankas ĝin sole al la konstanta kaj senlaca agado de la klubanoj Ruth kaj Bengt Alsén. Tiu penado nepre postulas imitadon, ĉar ĝi atestas pri la ebleco vendi literaturon por ebligi novan kaj daŭran eldonadon. La kvalito kaj kvanto de la eldonado estas gravega afero por Esperanto, ĉar ĝi montras al la ekstera publiko la valoron de la lingvo kaj pruvas ke Esperanto vere estas viva lingvo. Do — temas pri serioza klubo tasko.

Same kiel pasintjare anoj el nia klubo vizitis eksterlandan klubon. Komence de majo pasintjare ok klubanoj veturis al Turku. Pri tiu sukcesa ekskurso ni ankoraŭ kontente memoras. La amikeca akceptado, la valora programo kaj la instigaj impresoj pli ol rekompencis la perdon de multa dormo...

Ĉi-jare ni dum Pentekosto vizitis s-anojn en Ŝwinoujŝcie, nun kun dek-

ana karavano. Eĉ por la jam spertaj "polemuloj" la restado en Ŝwinoujŝcie estis forta pruvo pri la sincera, bonkora pola gastamo — sed al la iniciuloj ĉio aperis preskaŭ nekredebla. Inter alie la grupeto de Ŝwinoujŝcie aranĝis tuttagan aŭtobusekskurson al la wolinaj urbetoj — ĉio senpaga por ni: veturo, enirbiletoj, tagmanĝo... Vere oni ofereme zorgadis pri nia bonfarto kaj ŝarĝis nin per donacoj ĉe la foriro. Tio-ĉi preskaŭ similas al malnova orienta fabelo, sed vere temas pri aktuala eŭropa realeco (do, inter esperantistoj). La varma amikeco instigis nin al starigo de daŭra kontakto kaj kunlaboro. Certe tio estos ambaŭflanke utila rilato.

Sekve ni kontentas pri nia nuna situacio kaj krome ni atendas rezultojn de la aktiveco dum la venonta sezono kaj ĝojas pro bona espero pri la estonto. La nuna maniero de la interna kaj ekstera agado de nia klubo ŝajnas per sia silenta sed energia kaj rekta agado prezenti efikan metodon, speciale konvena por la lokaj cirkonstancoj.

Cc.

Generale ni ne povas publikigi tro longajn referaĵojn pri la agado de la kluboj, sed se ili estas tiel verkitaj, ke ili povas doni al aliaj klubgvidantoj sugestojn kaj ideojn ni kredas, ke ili meritas lokon en nia gazeto. Ĉi tiu raporto el Skövde bone montras, kion povas fari ankaŭ relative malgranda societo en ordinara urbo. Ni ŝatus ricevi similajn raportojn ankaŭ el aliaj lokoj.

La red.

PROPONOJ

Mi proponas, ke oni en La Espero havu iun "Libera Angulo" kie ni havos la eblecon diskuti pri nia movado, laŭdi kaj mallaŭdi. Tiel ni povus plibonigi nian agadon per novaj ideoj kaj proponoj.

Mia sperto estas ke la publiko ne scias ion pri Esperanto. Se iu havas imagon pri ĝi, ĝi ofte estas erara. Ni devas ion fari. Ni bezonas novan propagandilon, kiu per malmultaj vortoj kaj sufiĉe bona aspekto allogas la homojn kaj informas ilin pri Esperanto. Kiu faros?

Kaj vi esperantistaj lingvistoj, ĉu vi ne povus kompili novan poŝvortaron, kies enhavo estu pli ampleksa sed formato pli malgranda ol tiu de la vortaro de Vilborg?

Gravas ankaŭ modernaj lernolibroj, se ni volas interesigi niajn gejunulojn en la lernejoj. Se ni ne povas montri al ili, ke Esperanto estas taŭga rimedo por la estonteco, ni ne povos gajni ilin en nia angligita Svedujo.

Gunnar

(La "libera angulo" estas decidita. Mankas nur la kontribuoj. Ekskribu! La redaktoro.)

Forpasis
nia kara samideano
MAGDA
BOHMAN-CARLSSON
poetanima instruistino
en sia 76-a jaro.
Ŝi ripozu pace!

La enteriga soleno okazis la
11.9.71 en la Misia Preĝejo de
Rimbo.

En nia venonta numero aperos biografiaj kaj bibliografiaj datoj, ankaŭ eldiroj de la geamikaro de Magda Bohman.

La 27-an de julio mortis unu el la plej malnovaj esperantistoj en Danlando, nome **Holger Hansen, Holbaek**.

Jam dum la lerneaj jaroj en Odense li esperantiĝis kaj restis fidela al Esperanto ĝis sia morto kaj estis unu el la eminentuloj en la dana esperantomovado. En 1927 li fondis la esperantoklubon en Holbaek, kies prezidanto li estis ĝis antaŭ 3 jaroj, kiam li pro malsano devis sin retiri.

Dum multaj jaroj li estis direktoro por la Vespera Lernejo en Holbaek, kaj dum tiuj jaroj li ĉiujare aranĝis kaj gvidis esperantokursojn. Multaj estas tiuj, kiuj tiamaiere konatiĝis kun esperanto, kaj sekve de tio plialtiĝis la membrocifero de lia klubo, kiu fariĝis unu el la plej eminentaj en Selando.

Holger Hansen iam ankaŭ estis gvidanto de la "Leterlernejo", kaj tiamaniere li diskonigis nian lingvon. Li kunlaboris kun konataj esperantistoj i. a. f-ino Margrete Noll kaj aranĝis prelegvojaĝon en Danlando por profesoro Bujwid. Kaj li mem en sia juneco biciklis en Eŭropo kaj kontaktis multajn samideanojn. — La esperantomovado bezonas tiajn ardatajn laborantojn.

Li ripozu en paco!

E. A.

Ingeborg Björkstrand, Sundsvall, forpasis, 72-jara. Ŝi estis vidvino de Edvard Björkstrand, kiu estis unu el la fondintoj de Amika Rondo en Sundsvall.

Helge Ericsson, alia veterano en Sundsvall, mortis antaŭ nelonge, 73-jara. Aliĝis al Amika Rondo jam en 1930 kaj tre aktive laboris por nia movado.

LA JUBILEA KONGRESO DE SAT

La kongreso de la 50-jara Sennacieca Asocio Tutmonda okazis en Orsay apud Parizo, kie la kongresanoj kunvenis, manĝis kaj dormis en la studenta urbo ĉe la Scienca Fakultato. Partoprenis 530 personoj el 21 landoj.

La solena malfermo okazis dimanĉe la 1-an de aŭgusto en Parizo mem, en la Universitato de Sorbono. Prezidis profesoro G. Waringhien, kiu rakontis pri la historio de la loko. Saluti diversaj reprezentantoj de neesperantistaj organizaĵoj, inter ili multaj pacistaj organizaĵoj kaj Socialista Partio Franca. Dum la ĝeneralaj kunvenoj okazis viglaj diskutoj kaj krome okazis multaj fak- kaj frakcikunvenoj.

Pluraj distraj vesperoj estis aranĝitaj. Marde la kongreso ekskursis per ok aŭtobusoj al Reims kaj reveture oni vizitis la ĉampankelojn de la firmo Mercier en Epernay. La vicprezidanto de la Konsilantaro de la urbo Parizo oficiale akceptis la kongreson en la Urbdomo de Parizo.

Okazis du prelegoj: prof. Waringhien parolis pri la skribarto kaj s-ro Röllinger pri prahistoriaj homoj.

Infankongreso kun 30 geknaboj okazis.

La SAT-kongreso 1972 okazos en Kuopio, Finnlando, dum la tempo 22—28 de julio.

Gejunuloj!

Ni planas aranĝi veturon tra la mondo per traktoro kun dometo sur tirata vagono. Ek de majo 1972 dum unu jaro. Lokoj por ses personoj. Por informoj skribu al Kajetan Pyzyski, ul. Zamenhofs D. S. 2, Poznan, Pollando.

KORESPONDI DEZIRAS

Polo deziranta lerni la svedan lingvon (esperantisto).

S-ro Kazimierz Derlacki,
ul. Solec 28 m. 25
WARSZAWA 1

22-jara ministro:

Hobioj: pm, bildkartoj, mineraloj.

Manfred Kirsch,
August-Bebel-Str 9,
6506-RONNEBURG, DDR

F-ino Valentina Njagolova, str. Kiril i Metodij 59 a, SUMEN, Bulgario (27-jara gimnazia instruistino).

S-ro Curt Freitag (fotografisto),
Lychener Str. 54, 1058 - BERLIN, DDR.

★

Prunto kaj prunto

Cu ŝajnas al vi prudente prunti cent kronojn al persono, kiun vi apenaŭ konas, kaj rifuzi prunti dek kronojn al mi?

— Jes, vin mi konas.

Brevmärke - Portland

Hjälp till göra reklam för världskongressen i Portland genom att på all post sätta det vackra brevmärket i tre färger. Varje karta innehåller 10 märken.

1 karta kr. 1:40

3 kartor kr. 3:—

Beställes genom att sända likvid till postgiro 14 74 29-5 (Svenska Esperanto-Förbundet, specialkonto, Malmö).

LA POSTKONGRESO EN BARLASTON

La vivo en Esperantujo daŭris ankoraŭ unu semajnon, post la kunestado en London, sed en pli intima formo. La UK finiĝis la 7-an de aŭgusto kaj poste sekvis kelkaj pli malgrandaj postkongresoj diversloke. Mia edzino kaj mi partoprenis veturon al Barlastono, en grupo kiu estis limigita je 45 pro loĝigeblecoj. La semajno estis tre sukcesa.

Nia gvidanto en la postkongresa veturo, sinjoro H. Barks, vokis per la rendevua tabulo en la kongresejo "siajn ŝafidojn" kolektiĝi en la fervoja stacidomo Euston en Londono por okupi rezervitan vagonon en la trajno al Stoke-on-Trent. En Stoke atendis aŭtobuso, kiu kondukis nin al Barlastono, kie ni loĝis en Wedgwood Memorial College. Post kelkaj tagoj ni estis kvazaŭ granda familio.

La programo estis tre varia sed ne tro laciga. Inter la ekskursoj la plej memorinda estis tiu al Jodrell Bank kie ni vidis la grandan teleskopon, per kiu oni povas observi la satelitojn. Grave estis ekkoni la regionon ĉirkaŭ Stoke-on-Trent kaj iom pri ĝia historio. Tre memorinda estas la akcepto en la urbodomo de Stoke. La urbestro bonvensalutis, verkistino Marjorie Boulton parolis, granda infanĥoro kantis en Esperanto. La urbo regalis nin per kafo.

Karl Härnqvist

OBS!

MA-medl. av UEA får under hösten vid ett tillfälle 2 ex. "Esperanto". Låt icke extraexemplaret ligga oanvänt.

Konstrui per

YTONG®

estas konstrui

ekonomie

brulsekure

YTONGBOLAGEN

Hällabrottet

57-a UNIVERSALA KONGRESO de Esperanto

29 juli—5 augusti 1972
PORTLAND (Oregon) USA

blir platsen för esperantovärldskongressen 1972. Anmäl Eder redan nu till kongressen. Svensk förmedlare (Peranto) av kongressanmälningar är som vanligt endast Svenska Esperanto-Förbundet.

Anmälningssblanketter erhålles efter rekvisition hos s-ino Ester Andrén, Ryttmästaregatan 12, 217 52 Malmö (tel. 040/652 09).

Anmälan. Anmälningssblanketter och sedermera även beställningar av logi och utfärder skall insändas till samma adress, s-ino Andrén, Malmö, och icke till Holland eller USA.

Likvid. Avgifterna insättes på postgirokonto 14 74 29-5. Svenska Esperanto-Förbundet, specialkonto, Malmö.

KONGRESSAVGIFTER

(Obs! Svenska kronor)

	Till 31/12 1971	Till 31/3 1972	Till 20/6 1972	Efter 20/6 1972
1. Kongresano, ne membro individua de UEA	150:—	165:—	180:—	218:—
2. Kongresano, individua (rekta) membro de UEA kun jarlibro (MJ)	128:—	143:—	158:—	195:—
3. Kongresano, individua (rekta) membro de UEA kun Jarlibro kaj revuo "Esperanto" (MA)	105:—	120:—	135:—	173:—
4. Edz(in)o de Kongresano en kategorio 1	105:—	116:—	126:—	164:—
5. Edz(in)o de Kongresano en kategorio 2 aŭ 3	90:—	100:—	111:—	148:—
6. Junul(in)o ĝis inkl. 20-jara	45:—	50:—	54:—	92:—
7. Universitata student(in)o ĝis inkl. 30-jara	75:—	83:—	90:—	128:—
8. Blindul(in)o	60:—	66:—	72:—	110:—

Var vänlig skriv namn etc. tydligt på anmälningssblanketten men ej några avgifter (det gör SEF). Meddela i stället allting tydligt på postgirotalongen.

Rabatt får som synes direkta medlemmar i UEA. Det lönar sig alltså att bli direkt medlem. Ni vinner många fördelar. Gör allvar av att anmäla Er som direkt medlem av UEA.

Gåvor: Som vanligt mottager SEF och vdarebefordrar gåvor till Litteraturfonden (tävlingspremier), Blindfonden (de blindas kongress), Adopta Kaso (för dem som ej kan betala från eget land) och Adoptaj Gepatroj (för barnkongressen). Givares namn publiceras. Svenskarna bör observera dessa fonder, även om Ni själva ej skall resa till kongressen. Lämna gärna Ert bidrag.

SEF

La Espero

Svenska Esperanto-Tidningen
Organ för Svenska Esperanto-Förbundet

Ansvarig utgivare: W. Wahlund.

Adreso: Krokvägen 85, 122 32 Enskede.

Cefredaktoro: Åke Blomberg, Lottkällsgatan 2, 531 00 Lidköping. Tel. 0510/235 26 (laborejo 0510/221 30).

Literatura redaktoro: Tiberio Morariu.

Teknika redaktoro: Sune W. Ahlm.

Prezo de jarabono: 15 sv. kr. (poŝtĉeka konto 20 12).

Prezo de anoncoj: 1/1 paĝo 180:—, 1/2 = 90:—, 1/3 = 60:—, 1/6 = 30:—, 1/12 = 15:—.

Milimetra prezo 40 öre.

Korespondanenco: 25-vorta = 4:—, 50-vorta = 8:—.

SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET

SVEDA ESPERANTO - FEDERACIO

Adreso: Jungfrugatan 30, 3 tr.
114 44 Stockholm

Girkonto: 20 12-3

Telefona: 08/62 58 76

Dejortempo: Merkrede 18—20a horo

Kotizoj por Rektaj membroj: 15 kr., junuloj 7 kr.
familia membro sen gazeto 5 kr.

ESTRARO

Prezidanto: Jan Strönne, Amiralsgatan 36, 211 55 Malmö.
Tel. 040/12 92 11.

Vicprezidanto: Ragnar Hjorth, Kronobergsgatan 25, 4 tr ö. g.,
112 33 Stockholm. Tel. 08/52 76 67.

Sekretario: Sven Alexandersson, Krokvägen 85,
122 32 Enskede. Tel. 08/49 80 24.

Kasistino: Maria Wästfelt, Cedergrensvägen 27,
126 36 Hägersten. Tel. 08/45 02 41.

Bertil Akerberg, Lillsvägen 39, 126 57 Hägersten.
Tel. 08/46 29 95.

Artur Malmkvist, Asögatan 182, 116 32 Stockholm.
Tel. 08/41 78 74.

Franko Luin, Mygdalsvägen 123, 135 00 Tyresö.
Tel. 08/712 82 91.

Ulla Luin (sama adreso)

Tomas Jansson, Sturegatan 12 B, 752 23 Uppsala.
Tel. 018/11 73 09.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO

ELDONA SOCIETO ESPERANTO

Adreso: Esperantoförlaget, Fack, 200 42, Malmö 7

Ejo: Möllevångsgatan 20 B

★

Dejortempo 1 sept.—15 majo:
merkrede 10.00—11.00 jaŭde 17.00—18.00

Skribaj mendoj ekspedataj dum la tuta jaro.

Tel. 040 / 12 20 29. Poŝtgiro 578.

★

Administranto: Anna-Greta Strönne

Prezidanto: Sven Sjöblom, tel. hejma: 040/11 25 78